

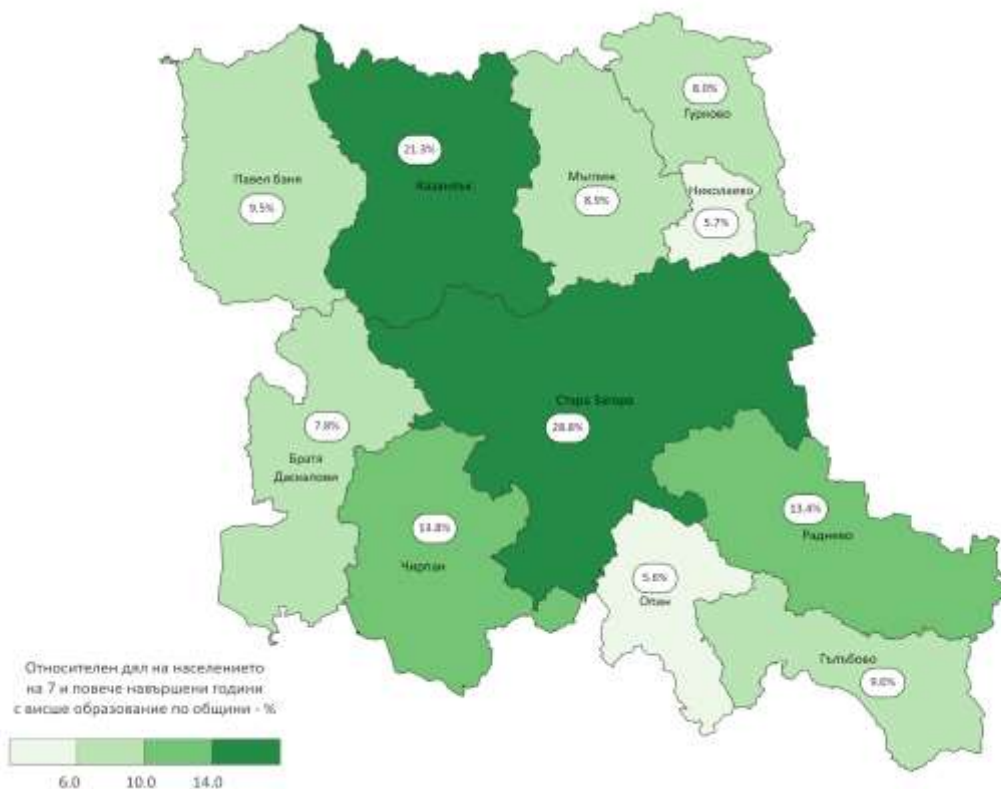
СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА НАСЕЛЕНИЕТО КЪМ 7 СЕПТЕМВРИ 2021 Г. В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА

Образователна структура на населението

От 1985 г. до 2021 г. в област Стара Загора образователната структура на населението на 7 и повече навършени години значително се подобрява, следвайки ясно изразена тенденция на увеличение на броя и дела на населението с висше и средно образование и намаляване на броя на хората с основно и по-ниско образование.

Към 7 септември 2021 г. в област Стара Загора броят на лицата с висше образование е 60.6 хил., или всеки пети (21.8%) е висшист. В сравнение с предходното преброяване относителният дял на лицата с висше образование се увеличава с 5.1 процентни пункта. Увеличава се и разликата между завършилите висше образование по пол. Относителният дял на жените с висше образование достига 25.1%, а на мъжете - 18.3%, като в сравнение с 2011 г. при жените се увеличава с 6.0 процентни пункта, а при мъжете - с 4.1 процентни пункта.

Фиг. 1. Относителен дял на населението на 7 и повече навършени години с висше образование по общини към 7 септември 2021 година

Значителни са различията и в образователната структура на лицата по местоживееене в област Стара Загора. Докато относителният дял на лицата с висше образование в градовете е 26.9%, то в селата е 9.6%.

В регионален аспект най-висок е относителният дял на висшистите в община Стара Загора - 28.8%, а най-нисък е в община Опан (5.6%).

Към 7 септември 2021 г. 129.5 хил. лица в област Стара Загора са със завършена най-висока степен средно образование. От тях 27.3% са завършили общообразователни (гимназиални) програми, а 72.7% - професионални програми, включващи придобиването на втора или трета степен на професионална квалификация, или еквивалентните в миналото техникуми и средни политехнически училища (СПТУ). Професионалното средно образование е по-разпространено при мъжете (56.8%) отколкото при жените (43.2%). Програми за професионално обучение след средно образование (IV степен професионална квалификация) са завършили 3.6 хил. лица, а 4.5 хил. лица са със завършен първи гимназиален етап на средното образование.

Продължава положителната тенденция на намаляване на лицата с ниско или без образование. Завършилиите начално образование са 18.0 хил. лица; започналите, но незавършили начално образование са 14.1 хиляди и никога непосещаващите училище са 2.4 хиляди.

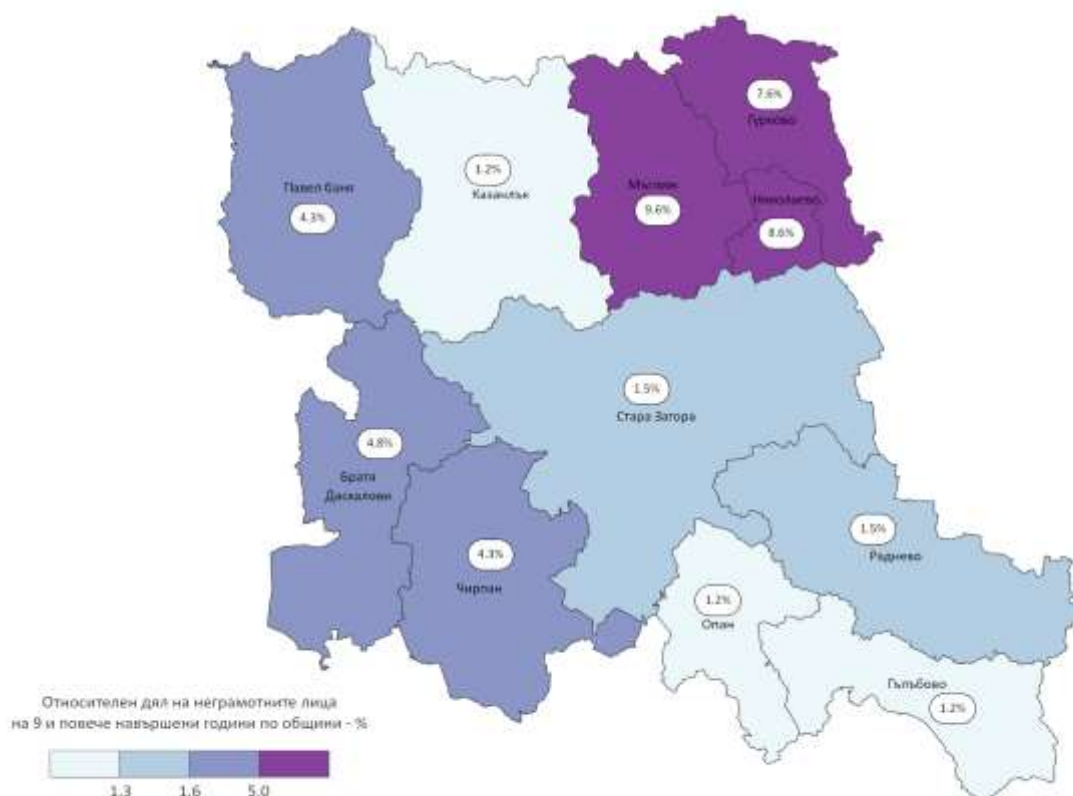
В регионален аспект най-нисък е делът на лицата с начално и по-ниско образование в общините Стара Загора (10.1%), Казанлък (10.4%) и Раднево (10.6%), а най-висок е в общините Николаево (36.9%), Гурково (27.4%) и Мъглиж (27.0%).

Грамотност на населението

Грамотността се дефинира като умението да се чете и пише и е традиционен въпрос в преброяванията на населението. Към 7 септември 2021 г. делът на неграмотното население на 9 и повече навършени години в област Стара Загора е 2.2%.

Делът на неграмотното население е по-висок в селата (4.3%) отколкото в градовете (1.4%). Най-висок е относителният дял на неграмотните в община Мъглиж (9.6%), а най-нисък е в общините Гълъбово, Казанлък и Опан - 1.2%.

Фиг. 2. Относителен дял на неграмотните лица на 9 и повече навършени години по общини към 7 септември 2021 година

Участие във формално образование

Към 7.09.2021 г. 43.9 хил. лица, или 14.8% от населението на област Стара Загора, са били записани във формалната образователна система за придобиване на образователна степен и/или степен на професионална квалификация. Извън участие в образователния процес са 1 128 деца в задължителната училищна възраст (7 - 15 години).

Икономически характеристики на населението

Всички данни за икономическите характеристики на населението се отнасят до положението на лицата на пазара на труда през седмицата, предхождаща критичния момент на преброяването - 31 август - 6 септември 2021 година.

Икономически активното население обхваща всички лица на 15 и повече навършени години, които са заети или безработни през наблюдавания период.

През наблюдавания период в областта има 132 580 икономически активни лица на възраст 15 и повече навършени години, или 44.7% от населението на областта. От тях 118 228 са заети, а 14 352 са безработни.

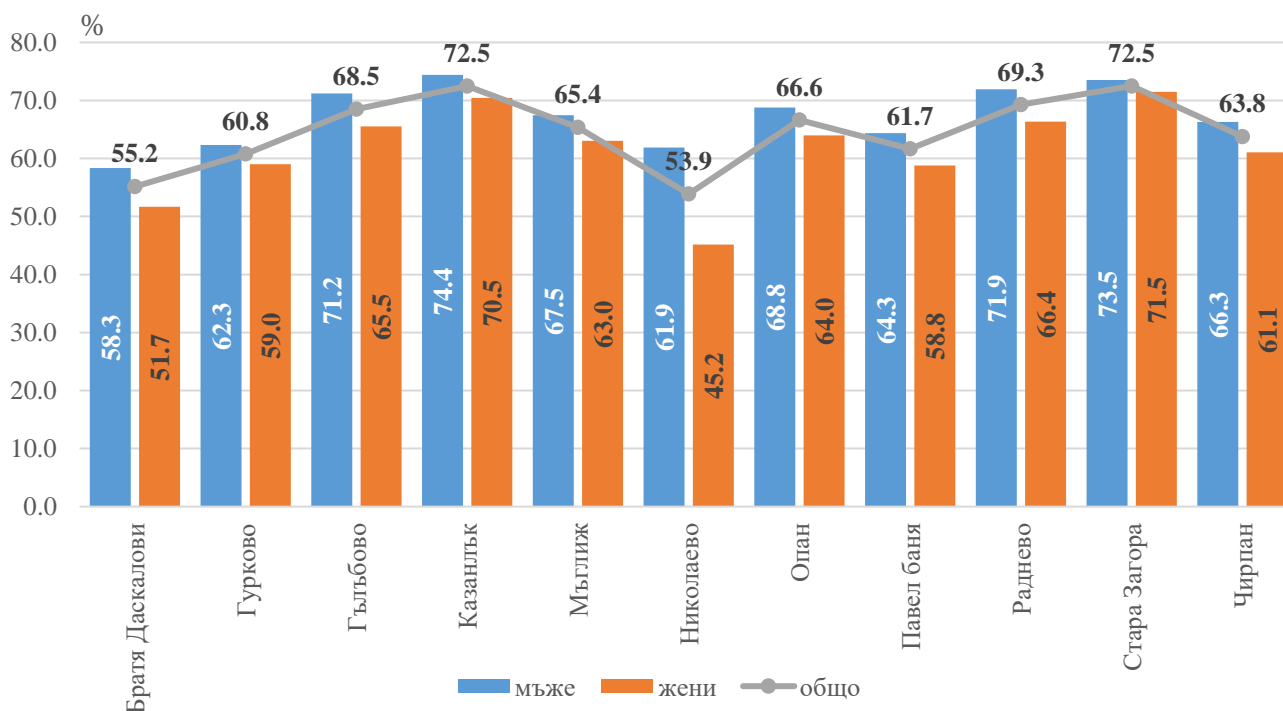
Броят на икономически активните лица намалява спрямо 2011 г. със 17.2 хил. души, или с 11.5%, за да достигне 132 580 души към 7 септември 2021 година.

Икономически активни лица на възраст 15 - 64 навършени години

През наблюдавания период в областта има 127.0 хил. икономически активни лица на възраст между 15 и 64 навършени години. Относителна мярка за степента на участие на населението в пазара на труда е коефициентът на икономическа активност, изчислен като отношение на броя на икономически активните лица към населението във възрастовата група 15 - 64 навършени години. Общо за областта коефициентът на икономическа активност е 70.2% (71.8 за мъжете и 68.5% за жените).

С най-висок коефициент на икономическа активност са общините Стара Загора и Казанлък - по 72.5%, и Раднево - 69.3%. Най-нисък е този показател в общините Николаево - 53.9%, Братя Даскалови - 55.2%, и Гурково - 60.8%.

Фиг. 3. Коефициент на икономическа активност по общини през периода 31 август - 6 септември 2021 година

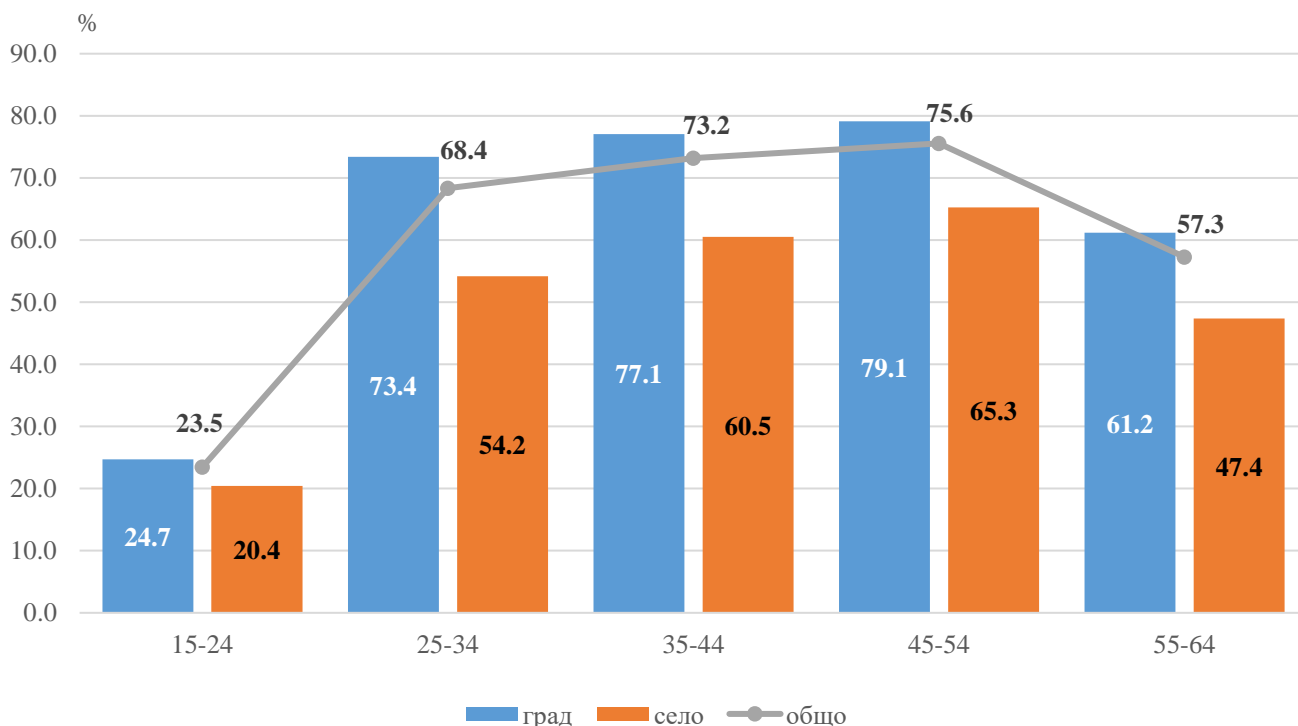
Заети лица на възраст 15 - 64 навършени години

От общия брой икономически активни лица на възраст 15 - 64 години 112.9 хил. са заети. Жените са 54.3 хил., или 48.0%, а мъжете - 58.7 хил., или 52.0%.

Коефициентът на заетост, изчислен като отношение на броя на зетите лица към населението във възрастовата група 15 - 64 навършени години, е 62.4%. Коефициентът на заетост при мъжете е по-висок от този при жените, съответно 63.7% и 61.0%.

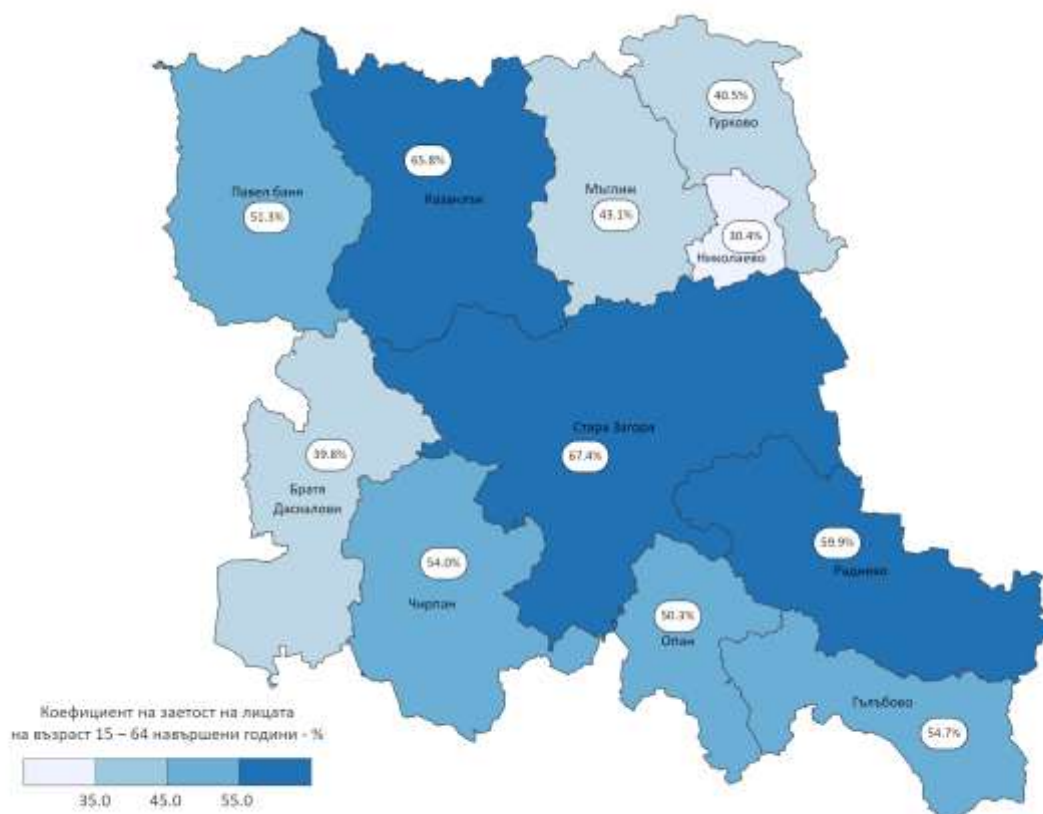
Повъзрастовите коефициенти на заетост показват, че участието в пазара на труда е най-ниско във възрастовата група 15 - 24 навършени години (23.5%). С повишаване на възрастта показателят се увеличава, като най-висока е стойността му при лицата на възраст 45 - 54 навършени години (75.6%). Коефициентът на заетост е по-нисък в селата отколкото в градовете във всички възрастови групи.

Фиг. 4. Повъзрастови коефициенти на заетост в област Стара Загора по местоживеене през периода 31 август - 6 септември 2021 година

С най-висок коефициент на заетост са общините Стара Загора - 67.4%, Казанлък - 65.8%, и Раднево - 59.9%, а най-нисък е в общините Николаево - 30.4%, Братя Даскалови - 39.8%, и Гурково - 40.5%. Общо в 9 общини този показател е по-нисък от средния за областта.

Фиг. 5. Коефициент на заетост на лицата на възраст 15 - 64 навършени години по общини през периода 31 август - 6 септември 2021 година

През наблюдавания период с висше образование са 38.6 хил. души, или 34.1% от заетите. Образователният статус на заетите жени е по-висок в сравнение с този на заетите мъже. Делът на жените с висше образование от всички заети жени е 42.1%, съответно 26.8% при мъжете.

През наблюдавания период най-много лица са заети в икономическите дейности „преработваща промишленост“ - 29.9 хил. души, или 26.4%, „търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ - 16.6 хил., или 14.7%, и „държавно управление“ - 8.8 хил., или 7.7% от заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години.

Налице са различия по пол между заетите в отделните икономически дейности. Мъжете преобладават в икономически дейности като „добивна промишленост“, „строителство“, „транспорт, складиране и пощи“ и „производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“, а жените преобладават в икономическите дейности „образование“, „хуманно здравеопазване и социална работа“ и „финансови и застрахователни дейности“.

Фиг. 6. Разпределение на заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години в област Стара Загора по икономически дейности и пол през периода 31 август - 6 септември 2021 година

Разпределението по професии показва, че най-много заети има в клас „персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната“ (16.7%), следва клас „специалисти“ (15.2%) и „квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии“ (15.0%). И тук се наблюдават съществени различия по пол.

Фиг. 7. Разпределение на заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години в област Стара Загора по професии и пол през периода 31 август - 6 септември 2021 година

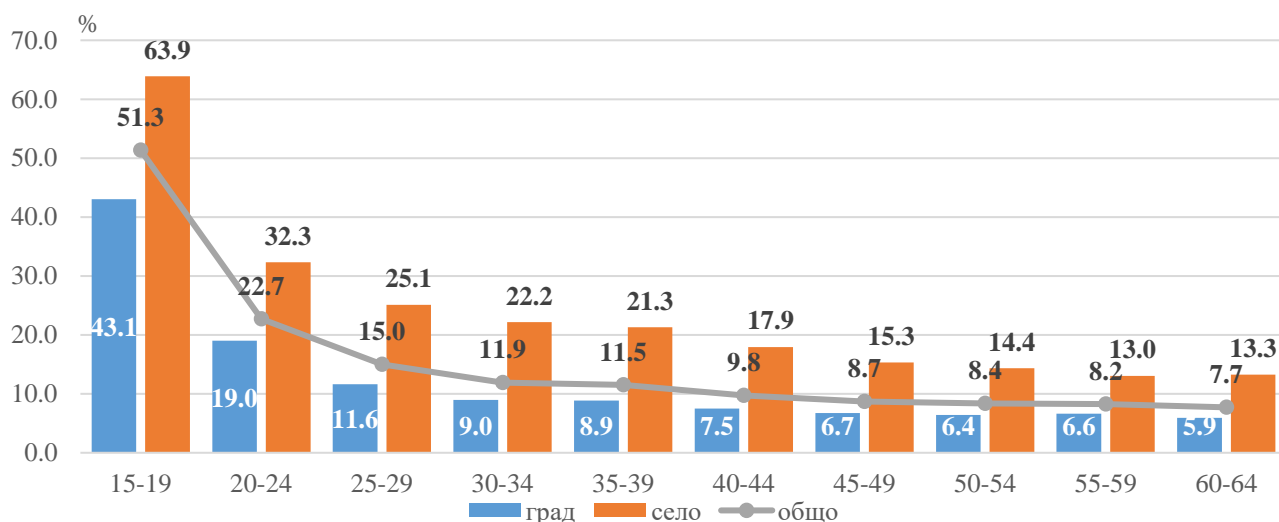
Безработни лица на възраст 15 - 64 навършени години

През наблюдавания период безработните лица на възраст 15 - 64 навършени години са 14.1 хиляди. Жените са 6.6 хил., или 47.0%, а мъжете 7.5 хил., или 53.0%.

Коефициентът на безработица, изчислен като отношение на броя на безработните лица към икономически активното население във възрастовата група 15 - 64 навършени години, е 11.1% общо за областта, съответно 11.3% за мъжете и 10.9% за жените.

Повъзрастовите коефициенти на безработица показват, че най-висок е дялът на безработните във възрастовата група 15 - 19 години (51.3%). С нарастване на възрастта стойността на показателя намалява. Коефициентът на безработица е по-нисък в градовете отколкото в селата във всички възрастови групи.

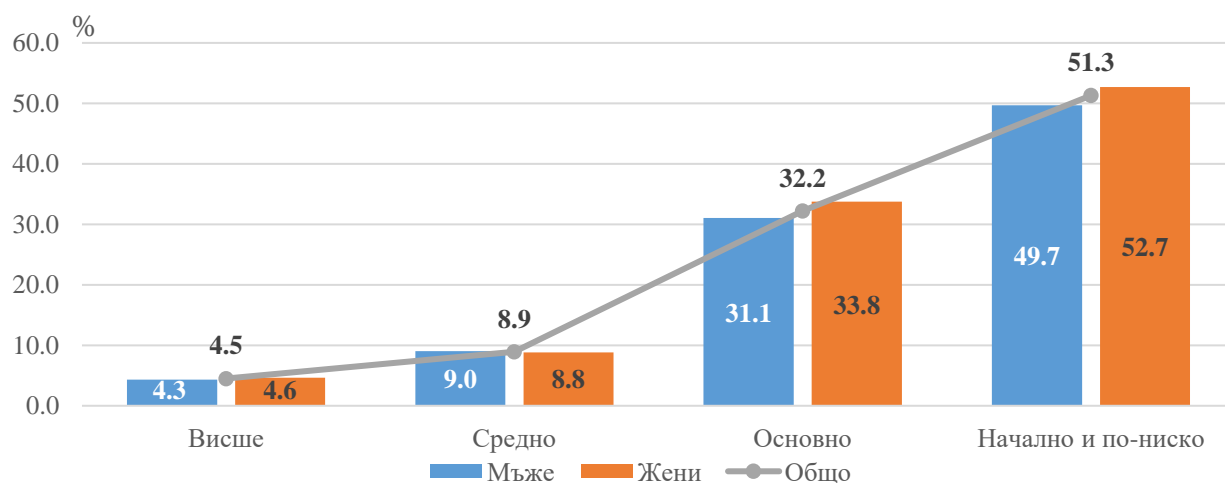
Фиг. 8. Повъзrastови коефициенти на безработица в градовете и селата в област Стара Загора през периода 31 август - 6 септември 2021 година

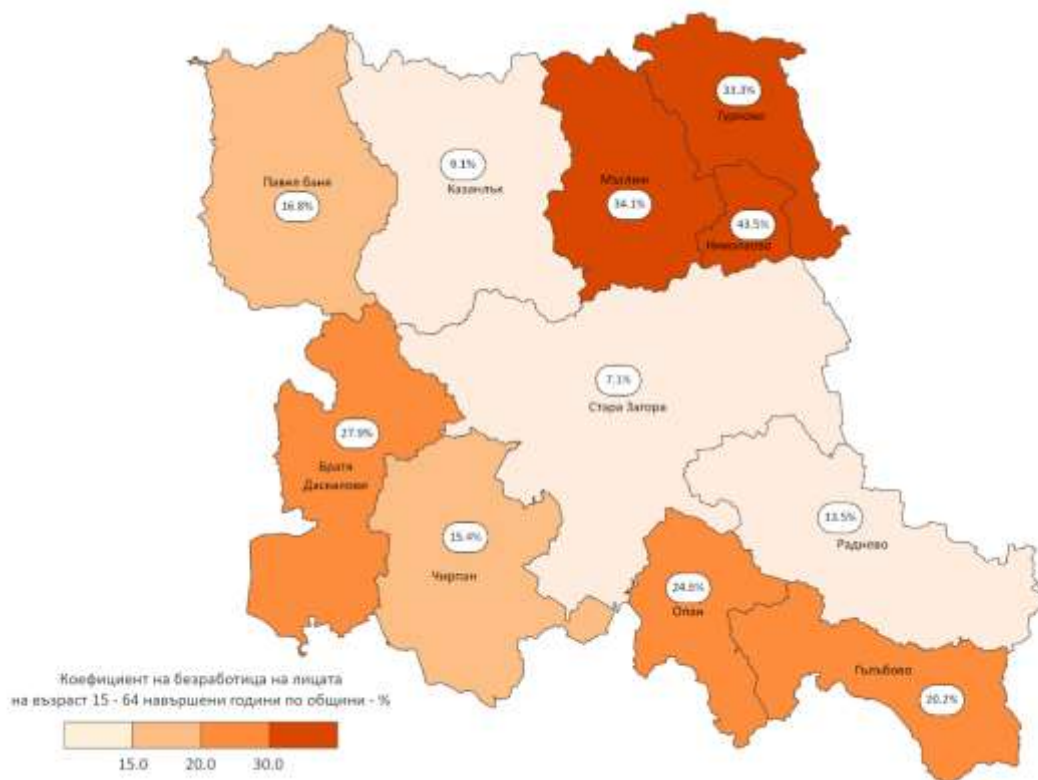
Най-висок е дялът на безработните със средно образование - 45.2% от всички безработни, следван от тези с основно (24.8%), начално и по-ниско (17.2%) и висше (12.9%). Най-висок е дялът на безработните жени сред висшистите - 61.0%, а най-нисък при лицата със средно образование (41.5%).

Коефициентът на безработица за лицата на възраст 15 - 64 със завършено висше образование е 4.5%, като при мъжете е 4.3%, а при жените 4.6%. За лица с начално и по-ниско образование коефициентът на безработица е 51.3%, съответно 49.7% за мъжете и 52.7% за жените.

Фиг. 9. Коефициенти на безработица в област Стара Загора по степен на завършено образование и пол през периода 31 август - 6 септември 2021 година

Фиг. 10. Коефициент на безработица по общини през периода 31 август - 6 септември 2021 година

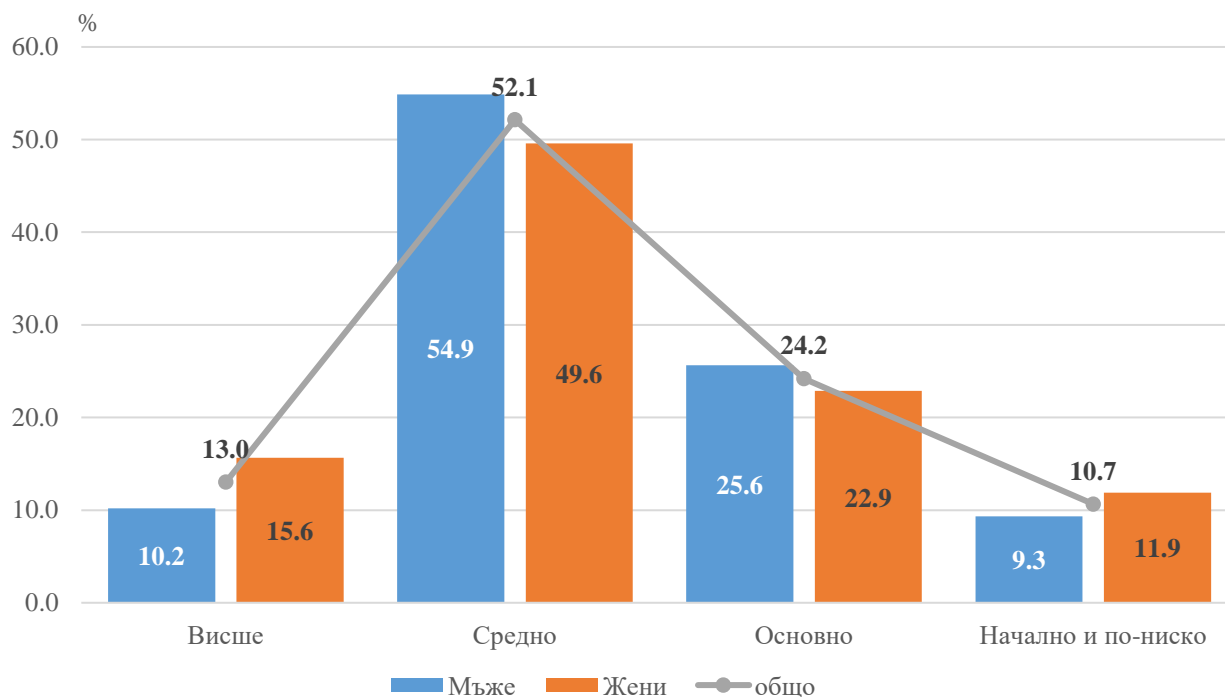
Коефициентът на безработица е най-нисък в общините Стара Загора - 7.1%, Казанлък - 9.1%, и Раднево - 13.5, а най-висок е в Николаево - 43.5%, Мъглиж - 34.1%, и Гурково - 33.3%. В две общини този показател е по-нисък от средния за областта.

Икономически неактивни лица на възраст 15 - 64 навършени години

Икономически неактивното население на възраст 15 - 64 години е 53.9 хил. души, или 29.8% от населението в тази възрастова група. От тях 13.5 хил. са учащи, 14.1 хил. - пенсионери, 0.7 хил. - лица, получаващи доходи от собственост, и 25.6 хил. са „други“.

Най-висок е делът на икономически неактивното население със средно образование - 52.1%. Следват лицата с основно (24.2%) и с висше образование (13.0%).

Фиг. 11. Разпределение на икономически неактивните лица в област Стара Загора по образование и пол през периода 31 август – 6 септември 2021 година

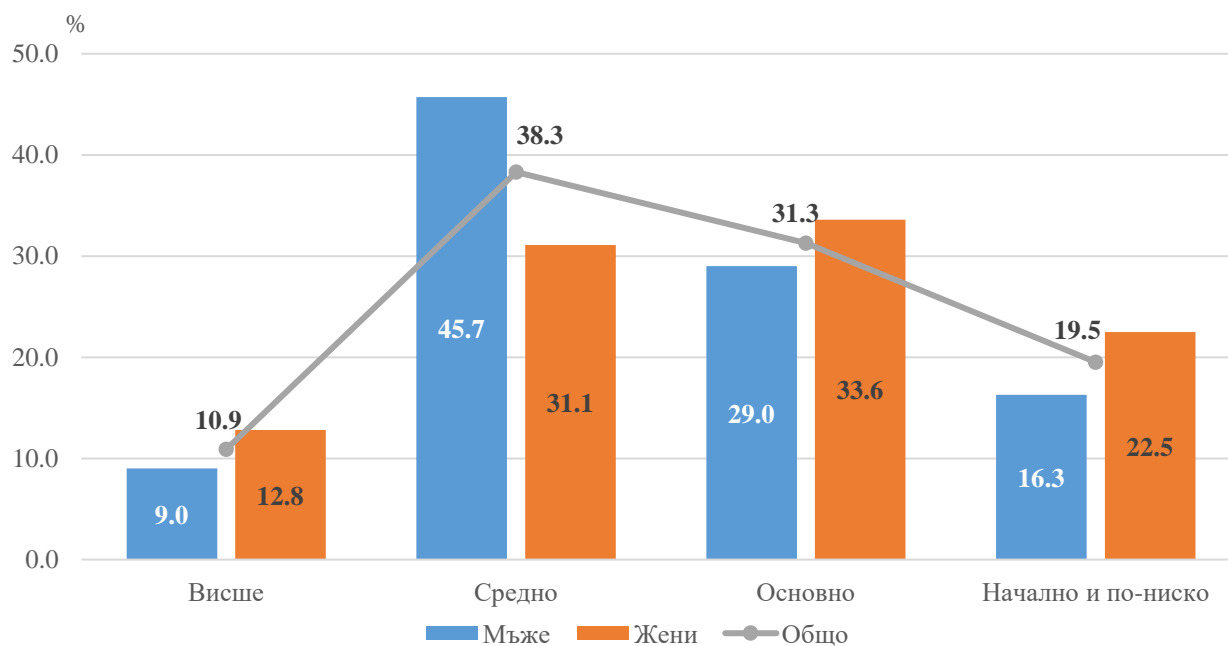
Община Николаево е с най-висок относителен дял на икономически неактивното население - 46.1%, следват Братя Даскалови - 44.8%, и Гурково - 39.2%. Най-нисък е дялът на икономически неактивното население в общините Стара Загора и Казанлък - 27.5%.

Незаети и неучащи на възраст 15 - 29 навършени години

През наблюдавания период незаетите и неучастващи в образование и обучение от населението на възраст 15 - 29 навършени години са 9.2 хил. души, или 24.7% от населението на същата възраст. От общият брой незаети и неучащи 40.5% са на възраст 25 - 29, 37.2% на възраст 20 - 24 и 22.3% - на възраст 15 - 19 навършени години.

Преобладават лицата със завършено средно (38.3%) и основно образование (31.3%). Завършилиите висше образование сред незаетите и неучастващи в образование и обучение са 10.9%.

Фиг. 12. Разпределение на незаетите и неучастващи в образование и обучение лица в област Стара Загора по образование и пол през периода 31 август - 6 септември 2021 година

В регионален аспект делът на лицата на възраст 15 - 29 навършени години, които не са заети и не участват в образование и обучение, е най-висок в общините Николаево (56.4%), Братя Даскалови (55.1%) и Гурково (48.3%), а най-нисък - в община Стара Загора - 17.9%. Общо в 9 общини този показател е над средния за областта.

Графикът за публикуване на данните може да намерите на следния линк: [Календар за публикуване на данните от Преброяване 2021](#). Основни данни от преброяването ще бъдат публикувани в Информационна система ИНФОСТАТ, както и ще бъдат предоставяни по заявки на потребители в съответствие със Списъка на стандартните статистически показатели и Правилника за предоставяне на статистически продукти и услуги.

Приложение

Таблица 1

Образователна структура на населението в област Стара Загора на 7 и повече навършени години по пол и местоживеење към 7 септември 2021 година

(Брой)

Образователна степен	Общо	По пол		По местоживеење	
		Мъже	Жени	в градовете	в селата
Висше - степен „доктор“	1090	547	543	975	115
Висше - степен „магистър“	34006	14204	19802	30350	3656
Висше - степен „бакалавър“	18226	7394	10832	15760	2466
Висше - степен „професионален бакалавър“ (специалист, полувисше)	7271	2144	5127	5825	1446
Професионално образование с прием след средно образование (IV степен ПК)	3550	1706	1844	2975	575
Средно специално (техникум, професионална гимназия III степен ПК)	64535	35837	28698	48955	15580
Средно професионално-техническо (СПТУ, професионална гимназия II степен ПК)	29563	17642	11921	19420	10143
Средно общо (гимназиално) образование	35404	13581	21823	25845	9559
Първи гимназиален етап на средното образование	4462	2392	2070	3272	1190
Професионално -техническо (ПТУ) след завършване на основно образование (степен I на ПК)	1681	1015	666	909	772
Професионално -техническо (ПТУ) с прием след VI/VII клас (I степен на ПК)	581	345	236	321	260
Основно образование	42402	19899	22503	21870	20532
Начално (начален етап на основното образование)	17994	8280	9714	10335	7659
Незавършен начален етап на основното образование	14052	6797	7255	9013	5039
Никога не посещавал/а училище	2403	992	1411	1115	1288
Дете (до 7 години вкл., което още не посещава училище)	121	68	53	78	43

Таблица 2

Грамотност на населението в област Стара Загора на 9 и повече навършени години по общини и пол към 7 септември 2021 година

(Брой)

Общини	Общо		Мъже		Жени	
	грамотни	неграмотни	грамотни	неграмотни	грамотни	неграмотни
Общо за областта	265540	6046	127257	2575	138283	3471
Братя Даскалови	6246	315	3117	133	3129	182
Гурково	3548	292	1755	120	1793	172
Гълъбово	10019	126	4883	58	5136	68
Казанлък	59848	743	28426	298	31422	445
Мъглиж	8113	857	4053	361	4060	496
Николаево	3248	305	1614	140	1634	165
Опан	2280	27	1116	16	1164	11
Павел баня	10945	488	5263	200	5682	288
Раднево	15091	230	7419	103	7672	127
Стара Загора	130401	1947	61985	846	68416	1101
Чирпан	15801	716	7626	300	8175	416

Таблица 3

Население в област Стара Загора на възраст 15 - 64 навършени години по икономическа активност и общини през периода 31 август - 6 септември 2021 година

(Брой)

Общини	Общо	Заети	Безработни	Икономически неактивни
Общо за областта	180951	112936	14073	53942
Братя Даскалови	3874	1541	596	1737
Гурково	2521	1022	510	989
Гълъбово	6591	3604	912	2075
Казанлък	40024	26354	2646	11024
Мъглиж	5671	2444	1263	1964
Николаево	2339	712	548	1079
Опан	1148	577	188	383
Павел баня	7376	3783	765	2828
Раднево	10257	6144	961	3152
Стара Загора	90847	61193	4674	24980
Чирпан	10303	5562	1010	3731